

ЖИТИЕ НА СВЕТИ ЕВАНГЕЛИСТ МАРК

Св. евангелист Марк, който се наричал още и Йоан, е един от седемдесетте апостоли на Иисуса Христа. По народност той бил евреин, а по занятие левит – свещенослужител при храма. Св. ап. Петър в първото си съборно послание го нарича "син ми Марко" (1Петр. 5:13). От тези думи заключаваме, че двамата са били много близки помежду си. Св. ап. Петър нарича евангелист Марк свой син в духовен смисъл, защото го обвърнал в християнството и го кръстил.

За бащата на евангелист Марк не намираме сведения нито в Свещените книги на Новия Завет, нито в древната християнска литература. Църковното предание също не говори нищо за него. Очевидно, той е починал още когато Марк е бил малък.

В книгата "Деяния на светите апостоли" са дадени някои сведения за майката на евангелист Марк. От Деян. 12:12 узнаваме, че тя се казвала Мария и че имала къща в Йерусалим. В тази къща отишъл св. ап. Петър, след като по чудесен начин бил освободен от тъмницата и се избавил от преследването на Ирода Агрипа. В къщата на Мария апостолът тогава намерил мнозина християни, събрани на молитва. Според едно древно църковно предание в тази къща Иисус Христос извършил Тайната вечеря с учениците Си, в нея Той се явил на апостолите след възкресението Си, в нея били събрани апостолите, когато Дух Свети слязъл върху тях в деня Петдесетница, в нея първите християни се събирали за молитва.

За живота и апостолската дейност на евангелист Марк сведения намираме в книгата "Деяния на светите апостоли" и в посланията на апостолите Петър и Павел. Като ученик и сътрудник на св. ап. Петър той бил с него в Рим и там през 44 г. написал своето

ЖИТИЯ НА СВЕТИИТЕ

Евангелие. В него, по настоятелна молба на римските християни, той изложил проповедта на св. ап. Петър.

Евангелист Марк е бил известно време спътник и помощник и на св. ап. Павел. Той го е придружавал през време на първото му пътешествие. През 47–48 г. е бил с него на остров Кипър.

Между 52 – 62 година евангелист Марк е проповядвал Христовото учение в Египет. В Александрия, главен град на тази страна, той основал църковна община и бил пръв неин епископ. Под неговото ръководство Александрийската църква скоро укрепнала и била една от най-важните църкви през първите векове на християнството. Александрия станала изходен пункт за проповед на християнството в околните на Египет страни. Първият човек, който проповядвал и се кръстил в Александрия, бил един занаятчия (обущар), на име Аниан, когото евангелист Марк изцерил от опасна рана. След това числото на християните бързо се увеличавало. Смутени от този успех на евангелската проповед, езичниците принудили Марка да напусне Александрия. Тогава той отишъл в съседните на Египет страни Ливия и Киринайка и там посял семената на словото Божие. В Александрия оставил за свой заместник епископ Ананий.

След 62 година евангелист Марк отново посетил Рим. Там той се видял и с ап. Павел, който през 63 година бил още в окови, и с ап. Петър, който през 62 година също бил в Рим. След това пътувал в Мала Азия, изпратен от св. ап. Павел да изпълни някои поръчки до малоазийските църкви. В Рим се завърнал заедно с ап. Тимотей към края на 66-та или в началото на 67 година, малко преди мъченическата смърт на първовърховните апостоли. След това отново се завърнал в Александрия и продължил своята проповедническа дейност. За да подготви ръководители за вярващите, основал в Александрия училище, което скоро станало известно в целия Изток.

Близко до морския бряг евангелист Марк построил първия християнски храм, където се събирали много християни, за да

ЖИТИЯ НА СВЕТИИТЕ

присъстват на богослужението. Езичниците не могли да гледат спокойно, как числото на вярващите в Христа се увеличава всеки ден, и решили да убият евангелиста. Това свое решение те изпълнили на празника в чест на езическия бог Серапис. В същия ден, 24 април, тогава се паднал и най-големият християнски празник Великден. В навечерието на празника евангелист Марк съветвал народа да не участва в езическото тържество. Това озлобило езичниците и те, като нахлули в храма, където евангелистът извършвал богослужение, хванали го, извели го вън и, като го вързали за шията с въже, с викове го повели по градските улици. Кръвта на светия мъченик обагряла камъните на калдаръма. Той обаче твърдо понасял страданията, като не преставал да се моли: "Благодари Ти, Господе Иисусе Христе, че ме удостои да търпя страдания за Твоего име". Вечерта затворили мъченика в тъмница. През нощта му се явил ангел и му казал, че неговото име ще бъде записано в книгата на живота, и че той ще бъде причислен към светите апостоли, а паметта му няма да бъде забравена навеки. След това му се явил сам Спасителят и му казал: "Мир не тебе, благовестителю Мой".

На другия ден мъчението продължило с още по-голямо ожесточение. Мъченикът – апостол не преставал да се моли. Най-после, като произнесъл думите: "В Твоите ръце, Господи, предавам духа си", тихо издъхнал. Това станало на 25 април. Тялото му погребали в построената от него църква. Над неговите свети мощи дълго време ставало избирането на александрийските патриарси.

Мощите на св. евангелист Марк били наречени "Първо съкровище в Александрия". През 827 г. те били пренесени от венециански търговци в гр. Венеция. Върху мястото, където били положени, през десети век бил издигнат величествен храм на негово име. Евангелист Марк и досега се счита за покровител на град Венеция.